



Leszek Mądzik
artysta teatru, twórca
i dyrektor artystyczny
Sceny Plastycznej KUL

Jesteśmy w tyglu obawy...

Konfrontacje duchowości z materią ekonomii. Czas wyzwolił lęk, że to, co się urodzi, stworzy, nie zaistnieje. Nie da szansy na konfrontację z widzem, czyli pozbawi twórcę motywacji działania. Taki lęk podświadomie czaił się w licznych wystąpieniach gości Kongresu.

Gwarancja finansowa, by powstał spektakl, film, wystawa, by je później pokazać i prezentować, jawi się jako główna obawa dzisiejszego dnia.

Wolny rynek kieruje się swoimi prawami i dotyka także sfery sztuki. To, co wyprodukujemy (stworzymy) musi przynieść korzyść, musi się zwrócić. Ta korzyść niekoniecznie zanurza się głęboko w człowieka, w jego sferę przeżyć. Presja takiego widzenia rzeczywistości burzy prawidłowy rozwój humanistyczny tak twórcy, jak i odbiorcy.

Tempo życia wymusza korektę dotychczasowych zachowań. Proces dochodzenia do finału, jakim jest skończone dzieło (twór) dostał przyspieszenia. Gubi po drodze namysł, ciszę i równowagę, która jeszcze nie tak dawno była czymś naturalnym. Jesteśmy w tyglu obawy nie o powstałe dzieło, tylko co z nim będzie i czy ono pozwoli dalej w nim się odnajdywać. Atrakcyjność powstałego utworu, obrazu, rzeźby spełni swoje oczekiwania, jeżeli znajdziemy atrakcyjny sposób na jego zauważenie.

Wszystko na sprzedaż nabiera w obecnej chwili znaczenia adekwatnego do jego sensu. Gubimy gdzieś autentyczność przeżycia, jego duchową wartość, szukając takiej atrakcyjności, która na skróty dotrze do naszej świadomości. Pęd za sukcesem wyznaczony wymiarem finansowym pozbawia twórców ich własnej twarzy. Błędne koło, jakim jest relacja między twórcą a odbiorcą, nabiera niebezpiecznej wymowy niszczącej szlachetność obu tych grup.

PRZESŁANIE KONGRESU KULTURY

1. Wolność twórcza i prawa do swobodnej wypowiedzi artystycznej.

Prawne i instytucjonalne zagwarantowanie wolności twórczej, wolności wypowiedzi artystycznej oraz mecenatu państwa nad projektami nowatorskimi, poszukującymi, pobudzającymi dyskurs intelektualny i wyznaczającymi kierunki w kulturze i sztuce. Prawo prezentowania sztuki i kultury obywatelom o różnych światopoglądach, zabezpieczenie twórców przed autocenzurą i zagrożeniami wynikającymi z niejasno sformułowanych przepisów karnych.

2. Polscy obywatele zasługują na realny mecenat państwa i samorządu nad kulturą i sztuką.

Rządzący powinni uznać, że inwestycja w kulturę to inwestycja w przyszłość i nowoczesną gospodarkę opartą na przemysłach kreatywnych. Oczekujemy inwestycji w kulturę na poziomie średniej europejskiej.

3. Decyzje o finansowaniu kultury powinny być uspołecznione i transparentne, podejmowane w oparciu o opinie eksperckie.



Andrzej Wajda przedstawił podczas kongresowej debaty przesłanie zawierające skierowane do władz postulaty, które podpisało szerokie grono twórców oraz intelektualistów

Postulujemy powołanie niezależnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój poszczególnych dziedzin sztuki i edukacji kulturalnej.

4. Oczekujemy realnego programu zachowania dziedzictwa dla przyszłych pokoleń.

Przeprowadzenia cyfryzacji i zapewnienia powszechnego dostępu obywateli do zbiorów muzeów, bibliotek, archiwów muzycznych i audiowizualnych oraz filmotek.

5. Postulujemy wprowadzenie do programów szkolnych edukacji kulturalnej i edukacji medialnej na równych prawach z ważnymi dziedzinami wiedzy i edukacji.

6. Oczekujemy lepszej promocji polskiej kultury i polskich twórców za granicą. Zapewnienia polskiej publiczności dostępu do najwybitniejszych osiągnięć twórców spoza Polski.

7. Żądamy skutecznej ochrony własności intelektualnej i praw autorskich, zapewniającej ochronę autorów i powszechny dostęp do dóbr kultury.

